

KNAL OP DE KONTSTOK

Een flinke shad aan de handhengel en een echt groot stuk rubber aan de bijhengel zijn het recept voor het vangen van snoekbaarskastelen vanuit de boot.

Al snel komen aan een regulier formaat kunstaas de eerste snoekbaarsjes aan boord.

overeenkomst qua materiaal wel zo'n beetje op, want de verzameling rubber in mijn tackle box legt het qua lengte Gerben. Shads van zo'n 25 cm lengte associeer ik namelijk niet direct met snoekbaarsvissen – eerder met het vissen op grote snoek. “Het lijkt wellicht wat aan de forse kant, maar een beetje snoekbaars heeft geen enkele moeite met een flink stuk rubber. Dat klappen ze vaak zo in één keer naar binnen. Soms verdwijnt zelfs de hele shad in hun muil.” Nog niet echt geheel overtuigd en zeker van mijn zaak, hang ik een voor mijn gevoel buitenformaat shad aan de speld. Aan de handhengel vis ik gewoontegetrouw een wat meer regulier formaatje kunstaas.

SELECTIEF VISSEN
Al snel vang ik aan de handhengel de eerste visjes. Snoekbaarsen die het predicaat kneiter nog niet mogen dragen, maar het is toch lekker om al snel wat actie te hebben. Gerben vist echter onverstooraar door met het grotere kunstaas. “Je gaat zo een stuk selectiever te werk. Het is vaak alles of niets, maar daar kies ik bewust voor. Eén grote snoekbaars en mijn dag is geslaagd.” Toch blijkt de slug aan zijn handhengel ook in trek bij kleinere vis: een baars van zo'n 30 cm stort zich vol overgave op het grote stuk rubber. “Het blijft wonderbaarlijk om te zien dat zo'n kleine vis dit relatief grote kunstaas aanvalt. Ook op de bijhengel vang je soms vissen die haast maar twee keer zo groot zijn als de

Grote snoekbaars vangen is geen sinecure. Toch is het goed mogelijk om gericht op de echte snoekbaarskastelen te vissen. Gerben Mul heeft zich in deze visserij gespecialiseerd. Zijn geheime wapen is de grote shad die aan de bijhengel wordt gepresenteerd. In deze aflevering van Visblad TV gaan we bij hem aan boord voor een speedcursus ‘vissen met de kontstok’. Check de video op www.hetvisblad.nl.

TEKST JORAN BAL CAMERA EN FOTOGRAFIE SYTSE VAN DER HARST

Plons! In rap tempo zakt de 40-grams jigkop met daarop een flink stuk rubber achter de boot de diepte in, daarbij een flinke streep trekkend op het scherm van de dieptemeter. Zodra de shad de bodem heeft bereikt, draait Gerben

Mul een paar slagen bij zodat het kunstaas een centimeter of dertig boven de bodem komt te hangen. “Die moet het vandaag gaan doen voor de grote snoekbaars”, zegt hij vol vertrouwen als hij de bijhengel onder zijn zitvlak schuift. Daarna pakt hij zijn handhen-

gel erbij. Hier hangt aan de speld een slug (een soft plastic zonder schoep- of vorkstaart) van een iets bescheidener formaat; al is dat met zo'n 15 cm nog een behoorlijke hap. Het moge duidelijk zijn dat grote glasogen vangen het doel van deze visdag op de Lek is.

LEEUWENDEEL

Daar heeft Mul de nodige ervaring mee. Als webmaster van de Kneiterlijst – een website met een overzicht van 75+ cm snoekbaarsen gevangen door een clubje bevriende en zeer fanatieke snoekbaarsvissers – ziet hij regelmatig foto's van 'kastelen' voorbij komen; en zelf doet hij op deze lijst ook een niet onverdienstelijke duit in het spreekwoordelijke zakje. Om de kans op een kneiter van een snoekbaars zo groot mogelijk te maken, vist hij behalve met de handhengel ook altijd met de bijhengel.

“De grote flap rubber aan die laatste is verantwoordelijk voor het leeuwendeel van de grote vissen die ik vang”, zegt hij stellig. De foto's die we online hebben gezien spreken boekdelen, dus zijn we bij Gerben aan boord gestapt om het geheim achter deze bijzondere techniek te ontdekken.

BUITENFORMAAT

Uiteraard heb ik zelf ook mijn hengels meegenomen. Een verticaalstok en op advies van Gerben een wat langere hengel die ik als bijhengel kan inzetten. Daar houdt de

KONTSTOK

Bijhengel, dode hengel of 'kontstok'; het zijn allemaal benamingen voor een tweede hengel die tijdens het verticale 'passief' mee vist. Veel snoekbaarsvissers plaatsen die hengel in een steun, maar Gerben doet dit vrijwel alleen als hij zijn handen vrij moet houden – bijvoorbeeld voor het landen van een vis op de handhengel – en de bijhengel even aan de kant moet. “Door op het onderste deel van de handgreep van de bijhengel te zitten, houd ik rechtstreeks contact en merk ik het meteen als de shad wordt gegrepen. Zodra ik een 'stroomstootje' in de linkerbil voel, sla ik dus direct aan. Zet je de hengel in de steun, dan moet je die eigenlijk continu in de gaten houden om op tijd op een aanbeet te kunnen reageren. Dat gaat ten koste van de scherpte bij het vissen met de handhengel.”

Zittend op de bijhengel voel je het direct als de shad wordt gegrepen.

Roofvis is niet zo snel onder de indruk van een groot stuk plastic, zo bewijst deze baars.

shad.” Naast ‘overmoedige’ baarzen en snoekbaarzen, zijn ook bijvangsten van grote snoek geen uitzondering. “Die schrikken niet snel van een flink stuk kunstaa. Vandaar dat ik de shad aan de bijhengel altijd aan een flexibele stalen onderlijn vis.”

MEEHOBBELEN

Het daadwerkelijke vissen met de bijhengel is eigenlijk

vrij simpel. Na het laten zakken van het kunstaa, hoeft je niet veel meer te doen dan af en toe wat lijn bijgeven of opdraaien. “Zodat je aas steeds net iets boven de bodem hangt en meehobbelt tijdens de drift van de boot. Doordat ik de bijhengel onder mijn kont steek en achter de boot laat uitsteken, hangt het kunstaa vaak in de baan van het signaal van de transducer en

zie je de shad duidelijk terug op het scherm van de dieptemeter. Zo weet ik precies wanneer ik lijn moet geven of innemen om het bodemprofiel te blijven volgen en niet vast te raken.” Dit visuele aspect heeft nog een ander bijkomend voordeel. “Je ziet aanbeten soms live op je scherm”, zegt Gerben. “Het is me al vaker gebeurd dat een ‘pannenkoek’ zich van de bodem losmaakt

en met een streep richting je kunstaa zwemt. Als je geluk hebt, krijg je daarna een beuk op je bijhengel.”

SHAD OF SLUG

Dat is ons nog niet gegund. We hebben wel enkele vissen zich los zien maken van de bodem om vervolgens een stukje achter het kunstaa aan te zwemmen, maar die hapten helaas niet toe. Dit biedt wel de gelegenheid om wat dieper in te gaan op de aaskeuze en -aanbieding. “Wat voor shad je eraan hangt, is een kwestie van persoonlijke voorkeur. Eentje met een flinke schoepstaart zorgt voor flink wat reuring onder water, maar een shad met een vorkstaart of een flinke slug – die wat minder kabaal maken – doen het ook prima”, zegt Gerben. “Kies datgene waar jij vertrouwen in hebt en zorg dat het in ieder geval een flinke hap is. Groot aas selecteert grote vis.” Om de bijhengel zorgeloos te kunnen combineren met de handhengel, is het zaak ervoor te zorgen dat de lijnen uit elkaar blijven. “Met een flinke loodkop van zo’n 25 tot

De geel-oranje streep die loskomt van de bodem is een vis die interesse toont in het kunstaa (de rood-blauwe streep), maar niet toehapt.

50 gram zorg je ervoor dat de shad aan de bijhengel dicht bij de boot blijft. Daarbij is de bijhengel ook een stuk langer, zodat je niet in dezelfde range rondom de boot vist.”

EERSTE BONUSVIS

Aan het begin van de middag is het opeens raak. Middenin een kribvak krijgt Gerben dan eindelijk een aanbeet op de grote shad die al de hele dag aan zijn bijhengel bungelt. In een flits slaat hij aan en direct gaat de handhengel aan de kant. Terwijl Gerben de vis

drilt, draai ik snel alle uitstaande lijnen binnen. Dit om te voorkomen dat er een warboel ontstaat en de gehaakte vis de kans krijgt alsnog te ontsnappen. Na een paar minuten touwtrekken met een narrige snoekbaars, geeft de laatste zich gewonnen en kan ik de vis scheppen. Gerben: “Het is geen echt rivierkasteel, maar met 65 cm toch een hele beste vis – zeker als je in aanmerking neemt dat ze vandaag niet bepaald los zijn.” Na een paar snelle foto’s, gaat de snoekbaars terug het water in

KNEITER BONUSTIPS

- Voor deze reportage zijn we de rivier op geweest, maar de bijhengel kan ook op tal van andere watertypen (meren, plassen, kanalen, etc.) prima worden ingezet. Geef de bijhengel hier dus zeker ook een kans. Het is geen garantie dat je grote vis vangt, maar maakt ‘het risico’ hierop wel een stuk groter.
- De stekken die je bevist zijn niet wezenlijk anders dan de stekken die je verticaal vissend zou aandoen. Denk dus aan taluds, structuren onder water of een anderszins afwijkend bodemprofiel. Let wel op dat je met een sterk wisselend diepteverloop eerder kans loopt om vast te komen zitten.
- Sla het kribvak op de rivier zeker niet over. Waar veel snoekbaarsvissers de kribkopen met veel zorg helemaal uitpeuteren, wordt het ‘zanderige’ middenstuk van het kribvak vaak afgeraffeld of zelfs overgeslagen. Niet doen. Grote snoekbaarzen zijn vaak solitaire dieren die hun kleinere soortgenoten mijden – of juist op willen eten!
- Hoewel de bijhengel het hele jaar door voor bonusvissen in de boot kan zorgen, is een grote shad in de najaarsmaanden vaak extra productief. De kneitersnoekbaarzen bereiden zich voor op de komende winter en slaan een gemakkelijke, grote hap dan niet snel af.
- Vang je een kneiter, zet deze dan altijd weer netjes terug – nadat je natuurlijk even snel wat foto’s hebt gemaakt. Deze grote en oude vissen zijn doorgaans vrouwtjes die als ware ‘kuitfabrieken’ voor veel nageslacht zorgen. Catch & release vissen doe je dus ook voor de kneiters van de toekomst.
- Denk op het water tenslotte altijd aan je veiligheid. Grote vis vangen is leuk en aardig, maar moet natuurlijk geen eenmalig avontuur worden. Houd dus altijd de weersomstandigheden en het overige scheepvaartverkeer goed in de gaten. Zeker op wateren met veel beroepsvaart is een visbootje maar nietig.

Houd tijdens het bootvissen altijd scherp je eigen veiligheid in het oog.

MATERIAAL

- Hengel: een strakke spin- of penhengel van 2.7 tot 3 meter lengte met een parabolische actie die jiggoppen tot 50 gram kan dragen.
- Molen: degelijke molen (1000 tot 3000 formaat) met een goede slip.
- Lijn: gevlochten lijn met een trekkracht van 8 tot 15 pond.
- Onderlijn: soepele, stalen onderlijn of fluorocarbon met aan de onderkant een speld.

Het gewicht van de jiggkop voor het kunstaa aan de bijhengel is afhankelijk van het type shad.

- Aas: een flinke shad (20 tot 30 cm) op een 25 tot 50 gram zware jiggkop (afhankelijk van het type shad) plus staartdreg. De staartdreg wordt bij voorkeur op de rug gemonteerd in verband met het voorkomen van vastlopers aan de bodem. Een op de fireball gemonteerde dode aasvis van dezelfde afmetingen is ook een optie.

Aan het eind van de dag is het raak op de grote slug aan de handhengel.

zodat hij verder kan groeien tot echt kneiterformaat. Door dit eerste bijhengel-succes staan we ondanks de taaie dag direct weer op scherp.

VERDER ZOEKEN

We kammen ook de omliggende kribvakken daarna minutieus uit door met behulp van de elektromotor lange driften te maken, maar meer aanbeten levert dit niet op – op welke plek en diepte we ook zoeken. Vervolgens varen we snel door naar een ander stuk van de rivier. De middag is al een eind gevorderd en we hopen voor de schemering nog een tweede keer succes te mogen noteren. Met behulp van de elektromotor manoeuvreert Gerben de boot over de stroomnaad tussen twee kribkopen, om het talud dat afloopt naar de vaargeul mooi te kunnen bevissen. “Ja!”, roept mijn vismaat terwijl hij de bijhengel onder zijn kont vandaan grist. “Shit, nee... Toch niet. De vis heeft de haak gelost.” Veel tijd om te treuren over deze gemiste kans krijgt hij niet. Een paar meter verder is het namelijk weer raak, zij het dit keer op de handhengel. Met een mooie, hoge vijftiger sluiten we de dag af. “Het was niet wild vandaag”, concludeert Gerben. “Maar zelfs op moeilijke dagen zie je vaak dat de grootste vissen toch op de bijhengel worden gevangen.”